

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите - Варна

РЕШЕНИЕ № ВА 98-ПР/ 2010 г.

за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда

На основание чл. 93, ал. 1, т. 1, ал. 3 и ал. 5 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), чл. 7, ал. 1 и чл. 8, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* (Наредбата за ОВОС), чл. 31, ал. 8 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), чл. 40, ал. 5 във връзка с ал. 4 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС) и представена писмена документация от възложителя по Приложение № 2 към чл. 6 от Наредбата за ОВОС и по чл. 10, ал. 1 и 2 от Наредбата за ОС

РЕШИХ

да се извърши оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционно предложение **“Изграждане на Вятърен енергиен парк”** в землищата на селата **Ваклино, Граничар, Черноморци, Смин, Стаевци, Божаново и Захари Стояново, община Шабла**, реализацията на което **има вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони

Възложител: Консорциум “Уинд Енерджи” със седалище и адрес на управление:
с. Захари Стояново, ул. “Първа” № 12, община Шабла

Местоположение на инвестиционното предложение: в поземлени имоти №№ 10032.4.41, 10032.8.17, 10032.8.147, 10032.8.148, 10032.1.11, 10032.2.40, 10032.4.27, землище **с. Ваклино**; №№ 81181.2.136, 81181.2.134 /за подстанция/, 81181.1.115, 81181.8.32, 81181.9.60, 81181.9.81, 81181.2.101 /стар идентификатор: 002101/, 81181.1.109 /стар идентификатор: 001109/, 81181.1.51 /стар идентификатор: 001051/, 81181.2.90 /стар идентификатор: 002090/, 81181.3.35, 81181.1.70 /стар идентификатор 001070/, 81181.6.50, 81181.5.14 /стар идентификатор: 005014/, 81181.6.26 /стар идентификатор: 006026/, 81181.7.26 /стар идентификатор: 007026/, 81181.8.26 /стар идентификатор: 008026/, 81181.8.71, землище **с. Черноморци**; №№ 67550.12.102, 67550.12.100, 67550.6.16 /за подстанция/, 67550.5.152, 67550.1.78, 67550.2.91, 67550.2.96, 67550.2.93, 67550.5.150, 67550.12.93, 67550.14.60, 67550.9.89, 67550.11.18, 67550.13.82, 67550.13.88, 67550.13.49, 67550.12.41, 67550.9.57, 67550. 9.48, 67550.14.46, 67550.14.22, 67550.2.76 /стар идентификатор: 002076/, 67550.1.27 /стар идентификатор: 001027/, 67550.2.88, 67550.2.25 /стар идентификатор: 002025/, 67550.3.4, 67550.6.27 /стар идентификатор: 006027/, землище **с. Смин**; 68610.2.33, 68610.1.36, 68610.9.431, 68610.10.17, землище **с. Стаевци**, №№ 04927.2.31, землище **с. Божаново**, № 17782.2.3 и 17782.17.24, землище **с. Граничар**; №№ 30394.1.14, 30394.1.17, 30394.2.3, 30394.3.16, 30394.3.27, 30394.3.33, 30394.4.24, 30394.4.39, 30394.5.21, 30394.5.24, 30394.6.32, 30394.7.40, 30394.8.17, 30394.8.28, 30394.9.3, 30394.9.12, 30394.10.14, 30394.10.15, 30394.11.26, 30394.11.67, 30394.13.4, 30394.15.28, 30394.19.7, 30394.19.24, 30394.22.11, землище **с. Захари Стояново**, общ. Шабла, област Добрич

Кратко описание на инвестиционното предложение:

Инвестиционното предложение (ИП) предвижда изграждане на **96 бр. ветрогенератори**, тип VESTAS V90-2,0 MW, с обща инсталирана мощност 192 MW.

Териториално ще се обособят четири вятърни парка: “СМИН ЦЕНТРАЛЕН” - с 23 ветрогенератора с обща инсталирана мощност 46 MW и подстанция 20/110 kV; “СМИН - 50 MW” – 22 ветрогенератора с обща инсталирана мощност 22 MW и подстанция 20/110 kV; “СМИН ЮГ” – 19 ветрогенератора с обща инсталирана мощност 38 MW; “СМИН СЕВЕР – 32 ветрогенератора с обща инсталирана мощност 64 MW”.

За осъществяване на строително-монтажните работи и за свързване на ИП към “НЕК” АД е необходимо да се изградят две подстанции, въздушна ел. линия, временни пътища и площадки, подземна кабелна мрежа.

Техническа характеристика на ветрогенераторите:

- височина на кулата - до 105 м;
- диаметър на ротора – до 90 м;
- номинална мощност - 2.0 MW;
- номинални обороти на ротора – 14,9 об./мин.

Ветрогенераторите от разглеждания тип използват т. нар. Технология OptiSpeed™, която позволява работа на машината с променливи обороти.

Местоположението на ИП е извън границите на защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии. Най-близко разположените са: ЗМ „Дуранкулашко езеро” – намира се на около 6 км източно, ЗМ „Бежаново” – 8 км северозападно, и ЗМ „Шабленско езеро” - на около 8 км източно.

Планираните имоти не попадат в границите на защитени зони /ЗЗ/ от мрежата НАТУРА 2000. Най-близко разположените до ИП защитени зони са:

- ЗЗ “Шабленски езерен комплекс”, с код BG0000156, и ЗЗ “Дуранкулашко езеро”, с код BG0002050, и ЗЗ “Калиакра”, с код BG 0002051, определени съгласно чл. 6, ал. 1, т. 3 и т. 4 от Закона за биологичното разнообразие, и
- ЗЗ “Крайморска Добруджа”, с код BG 0000130, ЗЗ “Езеро Дуранкулак”, с код BG 0000154, ЗЗ “Езеро Шабла-Езерец”, с код BG 0000621, и ЗЗ “Комплекс Калиакра”, с код BG0000573, определени по чл. 6, ал. 1, т. 1 и т. 2 от същия закон.

Съгласно разпоредбите на чл. 31, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие, чл. 2, ал. 1, т. 3 буква «а» и ал. 3 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (ДВ бр.73/2007г.)* инвестиционното предложение подлежи на оценка за съвместимостта /ОС/ с предмета и целите на опазване на описаните по-горе защитени зони.

Инвестиционното предложение е включено в т. 3, буква “и” от Приложение № 2 на Закона за опазване на околната среда и подлежи на преценяване на необходимостта от ОВОС.

МОТИВИ:

I. Характеристики на предлаганото строителство, дейности и технологии: обем, производителност, мащабност, взаимовръзка, и кумулиране с други предложения, ползване на природни ресурси, генерирани отпадъци, замърсяване и дискомфорт на околната среда, както и риск от инциденти:

1. Инвестиционното предложение включва изграждане на 96 вятърни генератора с две отделни подстанции, кабелни мрежи/линии, временни пътища и площадки имоти, разположени в съседни землища на селата Черноморци, Захари Стояново, Граничар, Стаевци, Смин, Ваклино и Божаново, община Шабла;
2. Предвижда се инвестиционното предложение да се реализира в обработваеми земеделски земи – ниви;

3. До момента на настоящата процедура в близост до планираната територия има множество инвестиционни предложения за изграждане на вятърни генератори - на различен етап на инвестиционния процес: заявени, одобрени, в процедура на одобряване и изградени: в землищата на с. Пролез и с. Горичане, общ. Шабла, с. Ал. Стамболийски, с. Бежаново, с. Спасово, с. Сърнино, общ. Г. Тошево, и с. Било, с. Видно, с. Нейково, с. Септемврийци, общ. Каварна, както и в останалата част от териториите на община Генерал Тошево и община Каварна;
4. По време на експлоатацията ще се използва основно възобновяем източник на енергия – силата на вятъра.
5. По време на строителството и експлоатацията на ИП има вероятност от възникване на аварийни инциденти;

II. Местоположение, в това число чувствителност на средата, съществуващото ползване на земята, относителното наличие на подходящи територии, качеството и регенеративната способност на природните ресурси в района:

1. За реализация на ИП е необходимо да се извърши трайна промяна на предназначението на около 132,5 дка, обработваеми ниви; по време на строителството допълнително ще бъдат засегнати – 90 дка, също обработваеми ниви;
2. Инвестиционно предложение не попада в границите на защитени територии и в защитени зони от мрежата НАТУРА 2000;
3. Реализацията на ИП в съчетание други подобни ИП има вероятност да промени изгледните характеристики на ландшафта в района и да създаде шумов дискомфорт на околната среда и хората;
4. Предвид мащабите и обхватът на ИП и множеството други ИП за изграждане на ветрогенератори на териториите на общини Шабла, Генерал Тошево и Каварна, е наложително да се извърши прогноза и оценка на възможните въздействия, включително кумулативни, въз основа на анализ на съществуващото състояние на околната среда и резултати от проведен **на място** орнитомониторинг, съгласно препоръките на Бонската и Бернската конвенции;

III. Способността за асимилация на екосистемата в естествената околна среда:

1. В следствие на реализацията на ИП ще се засегнат пряко земеделски земи, обработваеми ниви;
2. Имотите не попадат в границите на защитени зони по чл. 1, ал. 2 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (приета с пост. № 201/31.08.2007 г., ДВ, бр.73/2007 г.)* но на основание чл. 2, ал. 3 от същата ИП, което ще се реализира в тях, подлежи на ОС.

Местоположението на ИП е извън границите на защитени територии, като най-близко разположените са ЗМ „Дуранкулашко езеро”, която се намира на около 6 км източно, ЗМ „Бежаново” – 8 км северозападно и ЗМ „Шабленско езеро” - на около 8 км източно. Най-близко разположените защитени зони са: ЗЗ “Крайморска Добруджа”, с код BG0000130 – на 5 км по права линия, ЗЗ “Калиакра”, с код BG 0002051 – на 18 км, ЗЗ “Шабленски езерен комплекс”, с код BG0000156 –на 7 км, ЗЗ “Дуранкулашко езеро”, с код BG 0002050 –на 3 км, ЗЗ “Езеро Дуранкулак”, с код BG0000154 –на 3 км, ЗЗ “Езеро Шабла Езерец”, с код BG0000621 –на 8 км, ЗЗ “Комплекс Калиакра”, с код BG0000573 – на 12 км.

С реализацията на ИП не се засягат планински и горски местности, както и влажни зони. Най-близката планинска местност - Камчийска планина, е на разстояние около 84 км, а най-близките влажни зони – Дуранкулашко езеро – на около 6 км, и Черно море - на около 14 км от територията, предмет на ИП.

След преглед на представената документация и на основание чл. 40, ал.3 от Наредбата, преценката за вероятната степен на отрицателно въздействие на ИП върху най-близко разположените защитени зони - ЗЗ "Калиакра", с код BG 0002051, ЗЗ "Шабленски езерен комплекс", с код BG0000156 и ЗЗ "Дуранкулашко езеро", с код BG 0002050, определени съгласно чл.6, ал. 1, т. 3 и т. 4 от Закона за биологичното разнообразие /ДВ, бр. 77/ 2002 г. с изм. и доп./ и ЗЗ "Крайморска Добруджа", с код BG0000130, ЗЗ "Езеро Дуранкулак", с код BG0000154, ЗЗ "Езеро Шабла Езерец", с код BG0000621 и ЗЗ "Комплекс Калиакра", с код BG0000573 определени съгласно чл.6, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Закона за биологичното разнообразие /ДВ, бр. 77/ 2002 г. с изм. и доп./ е че инвестиционното предложение **има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие** върху предмета на опазване в зоните, поради следните мотиви:

1. Реализацията на ИП съвместно с реализацията на подобни ИП в близо до разположените имоти, е предпоставка за кумулативно въздействие върху прилепи, реещи се и други активно летящи мигриращи птици, преминаващи през района.
2. Предвидения за изграждане ветроенергиен парк е с височина на кулата 105 м, което може да доведе до създаване на миграционна бариера за орнитофауната.
3. Има вероятност реализацията на ИП да доведе до намаляване числеността на птици и прилепи, предмет на опазване в ЗЗ "Калиакра", с код BG 0002051, ЗЗ "Шабленски езерен комплекс", с код BG0000156 и ЗЗ "Дуранкулашко езеро", с код BG 0002050.
3. Земеделските обработваеми земи са основно местообитание, както на широко разпространените представители на българската орнитофауна, така и на много консервационно значими, редки и застрашени видове. Тези територии са ключово място като източник на храна и ловуване за птици и прилепи. В тази връзка ветрогенераторите могат също да доведат до разпокъсване /фрагментация/ и загуба на ценни места за пренощуване, хранене, набиране на височина за придвижване, както и на места за укриване при неблагоприятни метеорологични условия.
4. Инвестиционното предложение има вероятност да окаже косвено влияние върху популации на видове, чиито местообитания са предмет на опазване в ЗЗ "Калиакра", с код BG 0002051, ЗЗ "Шабленски езерен комплекс", с код BG0000156, ЗЗ "Дуранкулашко езеро", с код BG 0002050, ЗЗ "Крайморска Добруджа", с код BG0000130, ЗЗ "Езеро Дуранкулак", с код BG0000154, ЗЗ "Езеро Шабла Езерец", с код BG0000621, ЗЗ "Комплекс Калиакра", с код BG0000573, по отношение на евентуални процентни загуби.

На основание на гореизложеното и съгласно чл. 40, ал.6 от Наредбата за ОС, в доклада по ОВОС, като отделно приложение, се включва оценка за степента на въздействие инвестиционното предложение върху защитените зони. Оценката следва да бъде съобразена с изискванията на чл.23, ал.2 от Наредбата за ОС, като е необходимо да включва и:

1. **Основна екологична цел на ОС** следва да бъде предотвратяването на всяко неблагоприятно въздействие, което може да е резултат от предложения проект (самостоятелно или поради взаимодействие с други проекти и въздействия), **върху предмета на опазване в ЗЗ "Калиакра", с код BG 0002051, ЗЗ "Шабленски езерен комплекс", с код BG0000156, ЗЗ "Дуранкулашко езеро", с код BG 0002050, ЗЗ "Крайморска Добруджа", с код BG0000130, ЗЗ "Езеро Дуранкулак", с код BG0000154, ЗЗ "Езеро Шабла Езерец", с код BG0000621 и ЗЗ "Комплекс Калиакра", с код BG0000573, като за неблагоприятно въздействие върху предмета на опазване следва да се счита всеки екологичен ефект, който е в противоречие с екологичните цели на мястото.**

2. В оценката за съвместимост следва да бъдат разгледани следните възможни преки въздействия:

Пряко унищожаване на местообитания на видове, в резултат от строителството:

1. Пряко унищожаване на **видове** с висока консервационна значимост.
2. Пряко трайно увреждане на **естествения характер** на местообитанията на видовете, предмет на опазване в зоните като места за пренощуване, хранене, набиране на височина за придвижване, както и на места за укриване при неблагоприятни метеорологични условия, през периода на строителство и експлоатация. Под изменение на естествения характер да се имат предвид постоянни или периодично появяващи се трайни изменения на ключови биологични или физикохимични характеристики.
3. Да бъде по отделно и подробно разгледано въздействието върху всички видове животни, предмет на опазване в зоните като особено внимание да се обърне на видовете прилепи, както и на видовете птици от следните разреди: Гъскоподобни, Пеликаноподобни, Щъркелоподобни, Соколоподобни и Вrabчоподобни.
4. Влияние върху миграционните пътища и **фрагментация** на местообитания в резултат на унищожаване на част от тях или тяхното трайно изменение; последствия от възможните изменения. В конкретния случай някои от тези въздействия са:
 - ❖ създаване на миграционна бариера след построяване на ветрогенераторите;
 - ❖ увреждане на местообитания;
 - ❖ фрагментация на популации в резултат на унищожаване на подходящите местообитания, чрез пълно унищожаване или изменение на характеристиките им.

В ОС следва да бъдат разгледани следните вторични, непреки и кумулативни въздействия:

1. Да се отчете **кумулятивният ефект** свързан с реализирането на други инвестиционни предложения в района.
2. **Оценка на влошаване на възможностите за устойчиво управление на територията - развитие на природосъобразни форми на туризъм**
3. **Отчитане на кумулативния ефект от всички по-горе изброени въздействия върху всеки компонент, подлежащ на опазване на територията.**
4. **Отчитане на увеличението на антропогенната преса от изграждането на ВЕП, както и от допълнително изграждане или рехабилитация на съществуващи пътища до обекта.**
5. Въз основа на анализа и прогнозата за предполагаемото въздействие да се предложат при **необходимост мерки**, свързани с предотвратяване, намаляване или компенсиране на значителни отрицателни въздействия върху околната среда.
6. При оценка на гореописаните въздействия да се опише и вземе в предвид отстоянието на площадките предмет на ИП спрямо близко разположените залесени територии, които биха могли да представляват местообитание на някои видове предмет на опазване в ЗЗ.

При определянето на степента на въздействие на обектите да бъдат използвани количествени оценки за очакваните загуби или влошаване на състоянието на местообитания (площ) и видове (численост и плътност на популациите). Тези оценки

трябва да бъдат разгледани в контекста на представеността на местообитанието/вида във и извън защитените зони от мрежата Натура 2000 като цяло.

Определянето на степента на въздействие на ИП върху, предмета на опазване в ЗЗ “Калиакра”, с код BG 0002051, ЗЗ “Шабленски езерен комплекс”, с код BG0000156, ЗЗ “Дуранкулашко езеро”, с код BG 0002050, ЗЗ “Крайморска Добруджа”, с код BG0000130, ЗЗ “Езеро Дуранкулак”, с код BG0000154, ЗЗ “Езеро Шабла Езерец”, с код BG0000621, ЗЗ “Комплекс Калиакра”, с код BG0000573, да се извърши на база проведени най-малко едногодишни мониторингови проучвания на прилепите и орнитофауната в района на площадките, предмет на ИП.

Орнитомониторингът следва да се извърши в следните периоди /в зависимост от физиологичните изисквания и биологията на птиците/:

Наблюдение на пролетна миграция – от 01 март до 20 май

Наблюдение на гнездящата орнитофауна – от 01 май до 20 юни /двукратно/

Наблюдение на есенна миграция – от 01 август до 15 ноември

Орнитомониторингът трябва да дава информация за: *видов състав и количество на прелитащите видове* (видове с особена важност-застрашени, мигриращи; видове с повишен риск от сблъсък – чувствителни видове; максимална годишна численост за всеки един вид през всеки от сезоните, в които се среща – пролетна , есенна миграция, зимуване, гнездене); *статус на пребиваване и сезонна динамика* (гнездене, миграция, зимуване, скитане/линееене); *поведение на птиците – за всеки вид по отделно*(денонощна активност – нощни и дневни видове; гнездови и ловни територии и коридори на предвижване между тях; места за нощувка и хранене и коридори на предвижване между тях; хранителна база; височина на прелитане и посоки на полета и връзка с метеорологичните условия и топографията; честота на прелитане над площадката и честота на кацане; места за набиране на височина; места за кацане при екстремни условия; други специфични фактори). **Планът за мониторинговите проучвания на орнитофауната в района на площадката следва да се съгласува с РИОСВ-Варна.**

Оценката трябва да бъде възложена на експерти, отговарящи на изискванията на чл.9, ал.1 от *Наредбата*.

IV. Характеристиките на потенциалните въздействия – териториален обхват, засегнато население, включително трансгранични въздействия, същност, големина, комплексност, вероятност, продължителност, честота и обратимост:

Реализацията на ИП има вероятност

1. Да окаже значителни въздействия с пряк характер и отрицателен ефект, свързани с:

- намаляване числеността на птици и прилепи, предмет на опазване в ЗЗ “Калиакра”, с код BG 0002051, ЗЗ “Шабленски езерен комплекс”, с код BG0000156 и ЗЗ “Дуранкулашко езеро”, с код BG 0002050.
- разпокъсване /фрагментация/ и загуба на ценни места за пренощуване, набиране на височина за придвижване, както и на места за укриване при неблагоприятни метеорологични условия;
- косвено влияние върху популации на видове, чиито местообитания са предмет на опазване в ЗЗ “Калиакра”, с код BG 0002051, ЗЗ “Шабленски езерен комплекс”, с код BG0000156, ЗЗ “Дуранкулашко езеро”, с код BG 0002050, ЗЗ “Крайморска Добруджа”, с код BG0000130, ЗЗ “Езеро Дуранкулак”, с код BG0000154, ЗЗ “Езеро Шабла Езерец”, с код BG0000621, ЗЗ “Комплекс Калиакра”, с код BG0000573, по отношение на евентуални процентни загуби.
- Да създаде шумов дискомфорт на околната среда и хората и замърсяване на ландшафта с постоянен характер, както и риск от инциденти по време на строителството, експлоатацията и закриване дейността на обекта;

2. Продължителността на въздействията е непрекъсната - по време на експлоатацията на инвестиционното предложение;

V. Обществен интерес към предложението за строителство, дейности или технологии:

За ИП писмено са информирани кметовете на община Шабла и селата Смин, Ваклино, Черноморци, Божаново, Захари Стояново, Граничар и Стаевци, а засегнатото население - с обяви, поставени на информационните табла на общината и кметствата. Към заявеното ИП има проявен обществен интерес: в РИОСВ-Варна са постъпили становище, вх. № 26-00-212/18.01.2010 г., и жалба, вх. №Ж-102/11.01.2010 г., от БДЗП-София, в които са изразени опасения за негативен “кумулятивен ефект” от реализацията на ИП в съчетание с други одобрени вятърни генератори на територията на община Шабла и цяла Добруджа, разрушаване на ландшафтните стойности, на ценни биотопи за птици, пряко безпокойство за гнездящи, мигриращи и зимуващи птици, вкл. и два застрашени от изчезване видове птици – червеногушата и малката белочела гъска.

Решението може да бъде обжалвано по реда на Административнопроцесуалния кодекс чрез Директора на РИОСВ-Варна пред Министъра на околната среда и водите и Административен съд Варна в 14-дневен срок от съобщаването му.

дата:.....

ДИРЕКТОР:

Румяна Радилова